

Noordhollands Dagblad

VOOR HET LAATSTE NIEUWS: NHD.NL

TIPS EN REACTIES: REDACTIE.WATERLAND@NHD.NL

DONDERDAG 26 MAART 2026

JONGEREN Kinderarts adviseert Volendamse ouders over drankmisbruik bij minderjarigen

'Wat kunnen we doen om dit verhaal bij ze te laten dagen?'

Volendamse tieners drinken gemiddeld nog altijd meer dan leeftijdsgenoten in de rest van de regio. Veel ouders in het dorp willen hier iets aan doen maar vinden grenzen stellen lastig, blijkt tijdens een lezing in het dorp van kinderarts Nico van der Lely: „Ik vermoed dat er ouders zijn die denken dat het allemaal wel goedkomt.”

Christian Sier
christian.sier@mediahuis.nl

Volendam ■ Onherstelbare hersenschade en een verhoogde kans op hartproblemen en verschillende type kanker: de schadelijke gevolgen van alcohol voor minderjarigen zijn al jaren bekend. Zeker in Volendam, waar de gemeente acht jaar geleden het zogeheten LEF-programma introduceerde om tieners zo lang mogelijk van de drank weg te houden.

Waar LEF enerzijds is gefocust op het bieden van alternatieve jongerenactiviteiten, richt de gemeente zich ook op de ouders van tieners. Speciaal voor deze doelgroep is kinderarts Nico van der Lely in Volendam uitgenodigd voor een lezing in poppodium PX. Van der Lely is verbonden aan het Reinier de Graaf Gasthuis in Delft en mede-oprichter van verschillende poliklinieken Alcohol en Jeugd in Nederland.

LEF-projectleider Magret Dofferhoff ziet dat er in Volendam steeds meer bereidheid bij ouders is om strenger op te treden tegen alcoholgebruik door hun kinderen en leeftijdsgenoten. „Maar er zijn ook ouders die het moeilijk vinden”, zegt ze tijdens haar openingswoordje. „Beseffen die ouders wel hoe slecht eigenlijk is, is een vraag die we veel horen. Om die vraag te beantwoorden zijn we hier vanavond.”

Wodka

Van der Lely heeft de opdracht begrepen en deelt meerdere verontrustende gegevens. Wodka en drankjes op wodka-basis staan bijvoorbeeld bovenaan de lijst van populairste alcoholische consumptie onder tieners. „Als je alleen vier

Dr. Nico van der Lely aan het woord over drankmisbruik onder minderjarigen.

FOTO PASCAL FIELMICH

drink met vijf procent, is het heel moeilijk om alcoholvergiftiging te krijgen. Het probleem is dat jongeren meerdere dingen door elkaar drinken.”

Minderjarigen komen volgens Van der Lely nog te makkelijk aan drank, bijvoorbeeld in sportkantines. Het feit sportverenigingen minder subsidie krijgen en steeds meer moeten leunen ook horecainkomsten, maakt de situatie niet beter.

De boodschap van de kinderarts is voor een deel ook optimistisch. Hoewel de afname in drankmisbruik bij minderjarige tieners al een paar jaar is gestagneerd, is de situatie niet zo nijpend als twintig jaar geleden. De verhoging van de alcoholleeftijd naar achttien jaar heeft daarbij geholpen.

Van der Lely: „In Nederland doen we het veel beter dan in bijvoorbeeld België, waar je al op je zestiende mag drinken. Elf- en twaalfjarigen met alcoholvergiftiging kom ik hier al niet meer tegen, terwijl dat een paar jaar geleden nog voorkwam. Elk jaar dat je later begint met drinken brengt het gemiddelde alcoholgebruik in de rest van je leven omlaag.”

Meer dan de helft van het publiek bestaat uit ouders met kinderen in de tienerleeftijd. Er zijn vooral moeders op af gekomen, maar ook een enkele vader. Ben Zwarthoed (43) steekt zijn hand op om een vraag te stellen: „Ik heb een zoon van veertien jaar. Wat kunnen we doen en zeggen, om dit verhaal bij de jeugd te laten dagen?”

Puberparadox

De brugklas is volgens Van der Lely het beste moment om over de gevolgen van alcohol te beginnen, bijvoorbeeld tijdens de biologieles. In groep acht zijn kinderen te jong en reageren ze te heftig op de informatie, is zijn ervaring. De tweede klas is eigenlijk al te laat, aldus de kinderarts: „Dan krijg je te maken met de puberparadox. Ze weten dat iets slecht is, maar doen het toch. Dan kun je ze vertellen over kanker, maar dat komt niet bij ze aan: 'wat kan mij dat nou schelen?'”

Vader Zwarthoed maakt zich best druk over zijn oudste zoon en leeftijdsgenoten, geeft hij toe na afloop van de lezing. „Het is nu nog vrij onschuldig. In zijn vrien-

„
Kinderen vinden hun ouders minder streng dan ouders zichzelf streng vinden

Kinderarts en expert alcoholmisbruik bij jeugd

dengroep wordt voor zover ik weet niet gedronken, maar ik weet dat het in andere groepen wel gebeurt. Ik vermoed dat er ouders zijn die zullen denken dat het allemaal wel goedkomt, want dat is bij hen ook gebeurd.”

Jongerensoos

Een van de doelen van het LEF-programma van de gemeente is het aanbieden van alternatieve activiteiten aanbieden om tieners zolang

mogelijk van de drank af te houden. Zwarthoed vindt dat het beter kan. „Er is veel minder voor de leeftijdsgroep om naartoe te gaan, dus dan gaan ze hangen. In mijn tijd konden we naar de jongerensoos bij 't Spoor. Die bestaat niet meer. De wekelijkse Club Soda-avonden voor jongeren in de PX zijn er ook niet meer.”

De lokale Stichting Edam-Volendam Vitaal deed, bij monde van onderzoeker Ina Koning, onlangs een oproep tot de opening van een nieuw jeugdthunk in Volendam. Zwarthoed juicht het initiatief toe: „maar is het dan nog op tijd voor mijn zoon en zijn generatie?” Hij moet nog met zijn zoon in gesprek om duidelijke regels af te spreken. „Die discussie gaat er een keer komen. Ik hoop dat het nog even duurt.”

Kinderarts Nico van der Lely heeft een advies voor ouders die grenzen moeten stellen over drankgebruik. „Wees consequent: 's nachts voor half twee thuis en anders de iPhone inleveren. Kinderen vinden hun ouders minder streng dan ouders zichzelf streng vinden. Er is nog ruimte om te pakken.”